

Processnamn

Möjlighetsmodellen Skåne Nordost

Samverkansparter

Processägare: Försäkringskassan

Samverkansparter: Försäkringskassan, Bromölla kommun, Kristianstads kommun, Osby kommun, Östra Göinge kommun. Arbetsförmedlingen kan vid behov adjungeras till samverkansgruppen.

Bakgrund och problembeskrivning

Det av SFSNO finansierade projektet Gemensam Kraft avslutas 31 mars 2026. Utvärderingen visar på goda arbetsmetoder och resultat. Dessa har under projektets gång utvecklats ytterligare och har lett till att de deltagande kommunerna inom SFSNO nu har en välfungerande metod att arbeta med de kommuninvånare som uppbär ersättning från Försäkringskassan i form av sjukpenning eller aktivitetsersättning.

Parterna är överens om att fortsatt samverkan för att stötta den aktuella gruppen av individer är både nödvändig och önskvärd. Då förutsättningarna har förändrats kommer projektet i sin nuvarande form inte att förlängas. Faktorer som varit avgörande är bland annat nya budgetförutsättningar och den administrativa belastningen med projektledning, möten och rapportering bedömdes vara för omfattande i förhållande till nytta.

Med anledning av detta kommer Försäkringskassan att ta på sig ansvaret som processägare. Detta inkluderar resultat- och verksamhetsuppföljning, samt rapportering till SFSNO och sammankallande till uppföljningsmöten för parterna. Den nya processen ska ta tillvara de goda erfarenheter och samverkansstrukturer som arbetats fram inom ramen för Gemensam Kraft, men samtidigt organiseras som en effektiv process med klok användning av våra gemensamma resurser.

Målgrupp

Målgruppen för Möjlighetsmodellen är kommuninvånare som är inskrivna på Försäkringskassan och uppbär sjukpenning, aktivitetsersättning eller har beviljats samordnad rehabilitering, samt bedöms vara i behov av insatser för att uppnå eller förbättra sin arbetsförmåga. Dessa individer bedöms ha behov av individuellt stöd för att stärka sin förmåga att närma sig arbete eller studier. Det är personer som i nuläget inte når upp till kraven att delta i arbetslivsinriktade insatser inom ordinarie verksamhet hos till exempel Arbetsförmedlingen, utifrån komplex och ofta långvarig hälsoproblematik, men bedöms kunna bli redo efter träningsplats under 6-12 månader.

Syfte

Syfte med Möjlighetsmodellen är att erbjuda stöd till kommuninvånare med långvarig och komplex ohälsa, som uppbär ersättning från Försäkringskassan i form av sjukpenning eller aktivitetsersättning. Syftet med stödet är att deltagarna stegvis ska kunna röra sig mot arbete eller studier alternativt tillgodogöra sig ordinarie strukturer. Syftet med processen är att uppnå detta via träningsplatser med kommunerna i Skåne Nordost som utförare.

Att inleda en arbetslivsinriktad rehabilitering innebär att individen får en möjlighet att bryta utanförskap, förbättra sin hälsa och sina sociala förhållanden och – i slutändan – förbättra sina ekonomiska förutsättningar. I förlängningen innebär det en vinst för såväl samhälle som individ. Att aktivt arbeta med dessa kommuninvånare innebär även att arbetsmarknaden görs tillgänglig och nåbar för dem, vilket kommer att bidra till bättre kompetensförsörjning. I dagsläget finns ingen annan aktör eller insats som aktivt arbetar med detta för kommuninvånare i Skåne Nordost som uppbär ersättning från Försäkringskassan.

Genom att arbeta med coaching, arbetsplatsförlagda insatser och parallellitet skapas förutsättningar för steg mot arbete och studier samt delaktighet i samhället.

Mål

- Alla deltagare ska tillsammans med den kommunala utföraren ha genomfört en kartläggning samt tagit fram en konkret individuell planering så snart som möjligt, dock senast inom fyra veckor från inledande trepartssamtal.
- 90 % av alla deltagare ska senast inom tio veckor från start i projektet ha inlett en arbetsplatsförlagd träning.
- Minst 40 % av avslutade deltagare ska ha gått till arbete eller studier, alternativt kunnat skrivas in i rehabiliteringssamverkan.
- Alla deltagare som vid avslut inte gått vidare mot målen i punkten ovan ska av Försäkringskassan erbjudas en alternativ planering.

Hållbarhetsmål för processen, i syfte att mäta mer långsiktiga effekter för individen, ska tas fram i samverkan mellan parterna under processens uppstartsfas.

Beskrivning av processen och dess organisation

Det behöver finnas en kontaktperson i varje kommun som ansvarar för att hålla ihop mottagandet av individer och kan vara en ingång för Försäkringskassans utredare. Det kommer att finnas en samordnare på Försäkringskassan som ansvarar för dialog och uppföljning av processen i stort.

Det finns i Möjlighetsmodellen en budget för årsplatser vilka hanteras av Försäkringskassan i dialog med utförande kommuner och Samordningsförbundet. Kommunerna tar emot efter möjlighet mot en dagersättning på 200 kr/dag, en ersättning som betalas ut via förbundet. En indexjustering ska ske för detta belopp år 2 och 3. Förfrågan ställs av Försäkringskassan till den kommun som bäst matchar individens behov av innehåll och lokalisering. Ersättningen startar efter trepartsmöte, där den initiala gemensamma planeringen

upprättas. Ersättningen avslutas vid individens avslutningsdatum. Med en budgetram på 2 miljoner per år innebär det omkring 35 helårsplatser i Skåne Nordost. Om individer i snitt deltar sex månader betyder detta att 70 individer per år kan ha möjlighet att ta del av processens insatser.

En mall för budgetuppföljning och former för rekvisering tas fram i samverkan mellan SFSNO och Försäkringskassan under processens uppstartsfas.

Det finns utarbetad process i projektet Gemensam Kraft som fungerar väl. Anmälan skickas till kommunerna och efter överenskommelse om deltagande bokas ett trepartssamtal. Möten för uppföljning bokas vid det inledande trepartssamtalet och därefter löpande, då planering och kartläggning följs upp. Dialog kring förlängning respektive avslut sker i samförstånd mellan parterna, dock äger kommunerna i sin roll som utförare rätt att göra den slutliga bedömningen. Försäkringskassan är ansvarig för planering för individens nästa steg vid avslut av träningsplatsen. Kommunen ska efter avslut också ta fram en individuell slutdokumentation.

Kommunen tillser att individen inom ramen för den arbetsplatsförlagda träningen fortsatt får uppföljning och stöd genom coaching och motiverande samtal, samt möjligheter till parallella insatser. Varje kommun har sin verktygslåda och ansvarar för att löpande presentera aktuellt erbjudande till Försäkringskassan. Försäkringskassan ansvarar för att ta fram mall för vad som behöver dokumenteras för varje individ under tiden på träningsplatsen, inför en kvalitativ slutdokumentation.

Inskrivningstid för individen i processen är 6 månader, med möjlighet till förlängning till maximalt 12 månader. Det utvärderas löpande huruvida träningsplatsen är rätt insats för individen och om stegförflyttning sker. Deltagande kan avslutas om annan insats vid uppföljning bedöms som bättre planering för individen. Detta kan leda till situationer då man bedömer att individen fortsatt ingår i processen i väntan på besked från annan insats. De samverkande parterna ska vid avslut vara tydliga med varför insatser inom processen inte är aktuellt och vad som kan bli individens nästa steg.

Möjlighetsmodellen har en samverkansgrupp som under första året träffas en gång per kvartal. År två och tre kan det bli med längre intervall, med minst en träff per halvår. I samverkansgruppen finns chefer med beslutsmandat, sammankallande är Försäkringskassans samordnare. Processens resultat avrapporteras, budgeten följs upp, erfarenhetsbyte sker och man för dialog kring samverkansprocessen mellan Försäkringskassan och kommunerna. Dialogerna kan också ge inspel till behov av kompetensutveckling och andra utvecklingsprocesser.

Förväntad effekt

För deltagarna:

- Tillgång till individanpassat stöd samt arbetsplatsförlagd träning.
- Stegförflyttningar mot arbete och studier.
- Ökad psykisk och fysisk hälsa.
- Möjlighet att tillgodogöra sig samhällets ordinarie insatser.

För samhället:

- Minskade kostnader för ohälsa och arbetslöshet.
- Effektivare resursanvändning utifrån ett kompetensförsörjningsperspektiv.

För samverkan:

- Samverkansdriven verksamhet som tar tillvara tidigare projekterfarenheter.
- Effektiv samverkan mellan myndigheter utifrån både resultat och resursanvändning.

Finansiering och andra resurser

	År 1	År 2	År 3
Ersättning till kommuner för deltagarplatser	1 345 tkr	1 790 tkr	1 685 tkr
Samordnare Försäkringskassan, 20 %	155 tkr	160 tkr	165 tkr
Utvärdering		100 tkr	
Övrig administration	50 tkr	50 tkr	50 tkr

Tidsplan

Möjlighetsmodellen ska pågå under perioden 1 januari 2026 till 31 december 2028 och består av fyra olika faser.

Uppstartsfas, januari och februari 2026:

- Samverkansgrupp etableras och har en inledande dialog kring process, uppföljning och tillgänglighet av platser.
- Framtagning av överenskommelse mellan kommuner och SFSNO.
- Framtagning av mätapparat utifrån processens satta mål.

Ordinarie driftsfas, mars 2026 till september 2028:

- Drift enligt upprättade överenskommelser.
- Löpande uppföljning av individverksamhet.
- Löpande uppföljning av verksamhetsresultat och ekonomi.
- Utvärdering av extern utvärderare, fokus på samverkansform samt individresultat.
- Dialog kring eventuella revideringar av överenskommelserna.
- Beslut kring eventuell fortsättning efter ordinarie processtid.

Avslutande driftsfas, oktober 2028 till december 2028:

- Ordinarie drift för existerande deltagare.
- Intagsstopp för nya deltagare.
- Denna fas kan avbrytas om verksamheten under utvärderingen bedöms ha bärkraft för en långsiktig process och en sådan är under framtagning.
- Slutrapport för processen tas fram.

Uppföljning / Utvärdering

Processägaren följer regelbundet upp resultat enligt modell som fastställs under processens uppstartsfas, med Försäkringskassans ärendehanteringssystem som grund för individuppföljningar.

Dokumentation av stegförflyttningar sker i individuell plan. Detta bör vara en grundläggande del av dokumentationen vid individavslut och tas med i en samlad slutrapportering.

Extern utvärdering föreslås för att säkerställa objektiviteten i resultatet. Vi föreslår en effektutvärdering med ett starkt fokus på samarbetsmodellen och vad den betyder för fortsatt samverkan.

Underskrifter

Försäkringskassan	Ulrika Thell Mijdema
Bromölla kommun	Johan Ohlsson
Kristianstads kommun	Krister Dagneryd
Osby kommun	Emma Frostensson
Östra Göinge kommun	Tina Clausen Strömberg

EMMA FROSTENSSON

Company - Yritys - Företag - Selskap - Virksomhed: Osby kommun

996ac502-5c6e-4c7f-bc09-d798c970f598 - 2025-11-25 11:33:17 UTC +02:00

BankID / Freja eID - 8c9bc99d-bf71-46c2-9e3c-f489fa4c5205 - SE

Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

ANNA ULRIKA THELL MIJDEMA

Company - Yritys - Företag - Selskap - Virksomhed: Försäkringskassan

769db149-b023-460b-b701-7db3655c2c4d - 2025-11-25 19:34:25 UTC +02:00

BankID / Freja eID - e0e7b135-eec9-405c-bd27-a5d07617c9fd - SE

Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

KRISTER DAGNERYD

Company - Yritys - Företag - Selskap - Virksomhed: Kristianstads kommun

690665e7-aa62-4227-8591-fb7adc0ebeda - 2025-11-27 11:53:58 UTC +02:00

BankID / Freja eID - 05be3386-e328-4fbe-8861-9be7dbad5a7e - SE

Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

authority to sign	asemavaltuutus	ställningsfullmakt	autoritet til å signere	myndighed til at underskrive
representative	nimenkirjoitusoikeus	firmateckningsrätt	representant	repræsentant
custodial	huoltaja/edunvalvoja	förvaltare	foresatte/verge	frihedsberøvende

SIGNATURES

ALLEKIRJOITUKSET

UNDERSKRIFTER

SIGNATURER

UNDERSKRIFTER

This documents contains 6 pages before this page
Dokumentet inneholder 6 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 6 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 6 sider før denne side

Detta dokument innehåller 6 sidor före denna sida

authority to sign
representative
custodial

asemavaltuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foresatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberøvende